

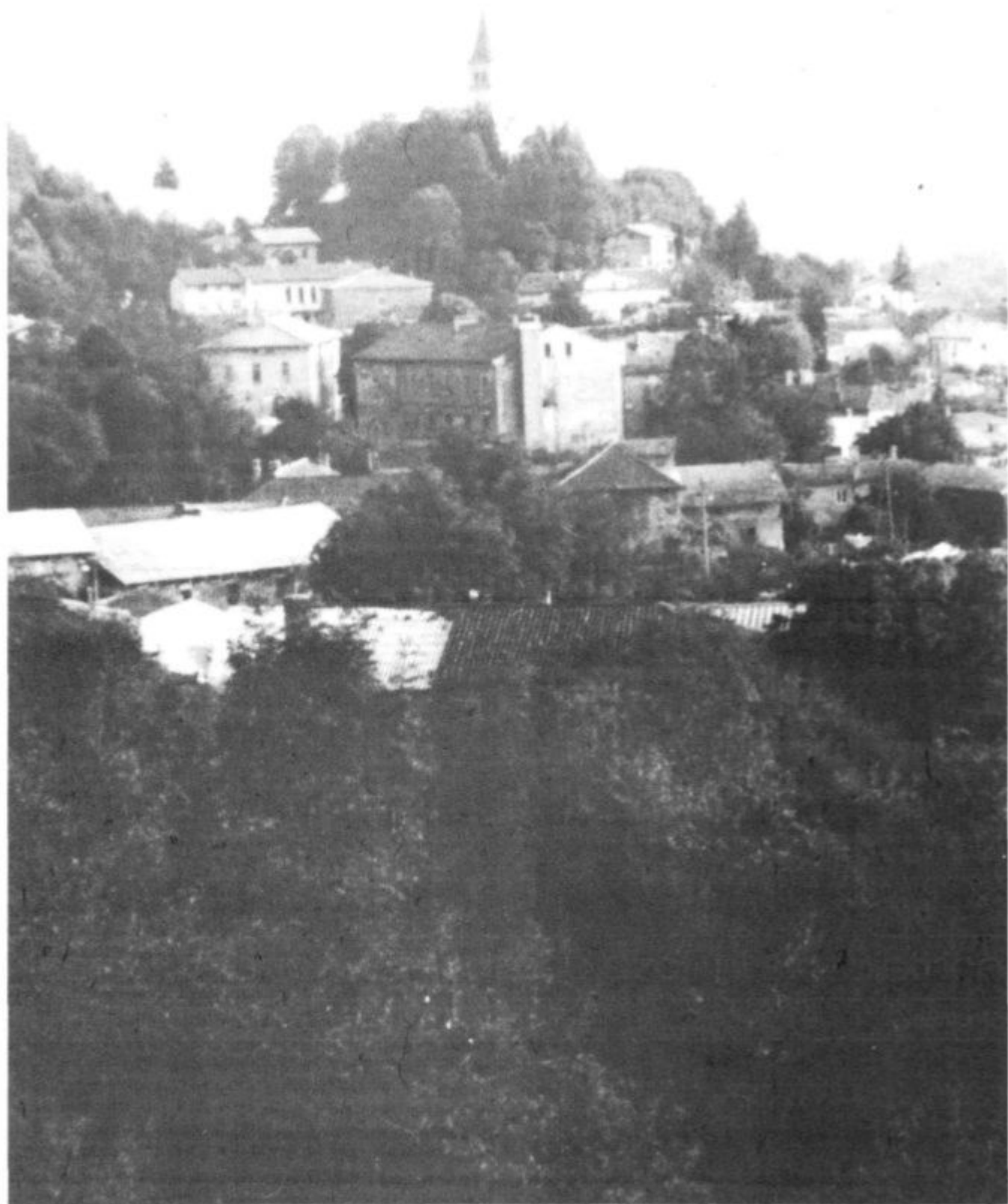
KRAJAN

glasilo krajevne konference szdl ilirska bistrica

datum: 24. 11. 1983

Cena 20 din

Leto 4 Številka 13

Dragi krajani,

še dober mesec in leto 1983 se bo izteklo; navidez nič drugačno od prejšnjega je bilo vendar ukrojeno po svoje — morda ga bomo pomnili tudi kot leto, v katerem smo morali spremeniti prenekateri načrt, se morda odreči marsikateri želji, predvsem pa o našem vsakdanjem delu in obnašanju razmišljati bolj življenjsko.

Ker je tak tudi čas, ki ga živimo. Čas, ki odnaša ljudi in stvari, ki smo jih poznali, imeli radi in prinaša nove ljudi in stvari, ki jih bomo spoznali, sprejeli.

Tudi čas, ki naj bi ga sicer oblikovali po svoje, v katerem naj bi načrtovali in gradili, obnavljali ali rušili, nagrajevali ali kritično ocenjevali po svoje, vendar na drugačen, bolj premišljen način.

Da bi tako mogli preživeti še eno leto, še vrsto let: starejši ob svojem delu, mladi ob učenju in zorenju, najmlajši v brezskrbnem otroštvu.

Čestitamo k Dnevu republike.

Voščimo srečno novo leto 1984, ki naj bo oplemeniteno z medsebojnim razumevanjem in spravno besedo ter obogateno s tisto mero človeškega razuma in obnašanja, ki še zadostuje, da bi bili in ostali predvsem — ljudje.

Uredniški odbor

P.S.

S tole številko se izteka četrto leto našega sodelovanja. Bilo je dobro in bo tudi v bodoče — o tem priča enaka prizadevnost tistih, ki ta naš, vaš list pomagajo oblikovati, kot tudi enako zanimanje vseh, ki list berejo. Obojim iskrena hvala.

Narod si bo pisal sodbo sam

SPOMIN OB 40-LETNICI KOČEVSKEGA ZBORA

„Kot prvi svobodno izvoljeni odposlanci, izbrani sredi najhujšega boja za narodni obstanek, izpovedujemo v imenu vsega borečega se ljudstva, da je slovenski narod danes končno javno stopil v krog suverenih narodov“. (Izjava kočevskega zbora 1.–3. oktobra 1943).

Kočevski zbor pomeni konec sto in stoletne brezpravnosti slovenskega ljudstva. To je bil dogodek, na katerem se je gradila odtlej in se bo gradila še v prihodnosti slovenska zgodovina.

Še so med nami žive priče in soudeleženci zbora. Obiskali smo enega izmed njih, Jožeta Proseno—Radivoja. Še ves čil in živahen, je bil takoj voljan, da bi se pogovoril o dogodkih izpred 40 let.

Tovariš Prosen, bili ste eden izmed 12 odposlancev, izvoljenih na našem območju za kočevski zbor. Kako so potekale volitve za ta zbor?

Po zlomu Italije se je silno razplamtela osvobodilna misel v naših krajih. Kljub bližajoči se nemški ofenzivi smo organizirali po vseh vaseh zbere vaščanov. Kar sredi vasi so se

zbrali ljudje, moške, žene in otroci. Aktivist Bidovec je razložil ljudem položaj, nato pa predlagal kandidate za odposlance. Za Podgoro sva bila dva, Štembergar Janko iz Zabič in jaz, ki sem bil tedaj tajnik rajonskega odbora OF. Z dviganjem rok sva bila povsod soglasno izvoljena. Dobila sva podatke o odhodu. Zbirno mesto je bilo na Tratah.

Kako pa je potekala pot do Kočevja?

Dvanajst se nas je zbralo določen dan na Tratah. Danes nas je živih le še šest. Počakali smo še odposlance iz Slovenske Istre, tako da se nas je dvajset odpravilo ponoči na pot. Pod Smrjami smo prečkali cesto, ob zori pa smo bili že nad Knežakom.

Neprijetno je bilo srečanje s kolono nemških tankov med Zagorjem in Knežakom. Srečno smo se izognili nevarnosti in preko Koritnic dospeli na Mašun, kjer je bila že številna partizanska vojska.

Komandant Franc Derenčin je že imel nalog, da naj nas čim hitreje in čim varneje odpravi proti Kočevju. Preskrbel nam je italijansko vojaško vozilo „kareto“, ki nas je v precej divji vožnji prepeljala do Starega trga, tam pa smo presedli v večji kamion in se odpeljali v Kočevje.

O delu kočevskega zbora je dovolj znanega. Zanimajo nas vaši vtisi.

V Kočevje smo prišli zvečer, ko se je zborovanje že pričelo. Ko je predsedujoči tovariš zvedel za naš prihod, je prekinil zborovanje in obvestil o tem okrog 600 odposlancev in navzočih tovarišev. Kar se je potem zgodilo, ne bom nikdar pozabil. Ploskanja, vzklikanja ni bilo ne konca ne kraja. Primorci med brati Slovenci. Teško je bilo najti pravo besedo. Solze ginjenja so bile zgovornejše. Ko se je dvorana umirila, je najprej pozdravil zbor tovariš Grahor, potem pa še Franc Škrli. Zbor je delal do zore. Čez dan smo se razporedili po okoliških vaseh zaradi varnosti. Drugo noč pa smo zopet napolnili dvorano.

Katere politične osebnosti so dajale ton zborovanju?

Glavne referate sta imela Kardelj in Kidrič. Referata sta bila izčrpna, dolga, vendar pozornost odposlancev niti za hip ni popustila. Dobro se spominjam tudi člana angleške vojne

misije, Jonesa, ki je prisostvoval zboru. Nepopisno je bilo navdušenje odposlancev, ko je zbor potrdil neomajen sklep, da se Primorska priključi Jugoslaviji.

Kaj bi lahko rekli danes po 40-letih o takratnem velikem dogodku?

Ponosem sem, da sem bil priča temu zgodovinskemu dogodku. Rad pa bi povedal mladim rodovom, naj nikdar ne pozabijo, s kolikšnimi žrtvami je bila priborjena naša svoboda. Naj jo varujejo, naj jo ohranijo in naj še naprej razvijajo našo lepo domovino!

F.M.

Jesenska setev

Priloge na jesensko setev so se v občini Ilirska Bistrica pričele že takoj ob žetvi. Uspešno izvedena žetev je bila dober nasvet za odločitev posameznim kmetovalcem o obsegu površin, namenjenih jesenski setvi.

Strokovno smo se v občini dobro organizirali in pripravili na potek setve. Tako je bil napravljen načrt za posamezne krajevne skupnosti o površinah in sortah. Glede na klimatske in pedološke razlikosti je nujno, da se izbere tudi primerna sorta.

Po ocenah statističnih opazovalcev in strokovne pospeševalne službe pri Hmezažu Kmetijstvo Ilirska Bistrica je bilo posejanih 300 ha pšenice.

Posejane so bile naslednje sorte:

– Novosadska rana	10 ton
– Nizija	10 ton
– Zlata dolina	20 ton
– Kragujevka KG–56	20 ton
– Lonja	4 ton

Od tega je bilo pogodbeno posejanih 124,31 ha. Planirane pogodbene površine za letošnjo jesensko setev obsegajo 130 ha, planiran odkup ob žetvi pa 300 ton. Sklepanje pogodb je še vedno v teku.

Planirano pogodbeno setev so presegle KS Prem (135 %), Dolnja Bitnja (249,7 %), Vrbovo (190 %), Koseze (128 %), Topolc (121 %). Slabše so se odzvale KS Knežak (75,5 %), Šembije (50 %), Harije (30 %), Dolnji Zemon (53,5 %), Zabiče (58,5%), Podgrad (61,4 %). Ostale krajevne skupnosti so dosegle več ali manj okrog 100% plana.

Pridelovalcem, ki so sklenili pogodbo, je bilo omogočeno, da so lahko zamenjali merkantilno za semensko pšenico v razmerju 1:1. Razlika v vrednosti je bila pokrita iz republiškega in občinskega intervencijskega sklada.

R.C.

Vojkov drevored delno obnovljen

V mesecu septembru in oktobru smo občani lahko opazili, da se je le pričelo z rekonstrukcijo dela ceste v Vojkovem drevoredu.

V tem času so delavci Komunalno gradbenega podjetja iz Ilirske Bistrice izvršili dokaj obsežna gradbena dela, saj so razširili vozni pas od železniške postaje do križišča z Gubčevo ulico, zgradili pa so tudi pločnik za pešce. Na tem odseku ceste je bil dosedaj problematičen zajem meteornih vod, zato je bilo potrebno preurediti in dograditi celotno kanalizacijsko omrežje, ki naj bi bilo kos še tako obilnim padavinam. Obnovljena je bila tudi javna razsvetljava, saj so bila postavljena močnejša svetlobna telesa.

Vrednost vseh zgoraj navedenih del znaša 2,4 milijona din. Krajevna skupnost je prispevala 700,00 din, ostala sredstva pa so zagotovili EMONA–ILIRIJA in Samoupravna komunalna interesna skupnost. Glede na to, da nas je prehitela jesen, bodo rekonstrukcijo ceste v Vojkovem drevoredu nadaljevali spomladi prihodnjega leta. Planira se, da se bo z asfaltno prevleko prekriilo vozišče od železniškega prehoda v Gubčevi ulici do TOK, uredilo kanalizacijo in pločnik pri TOK ter zgradilo parkirne površine na obstoječem balinišču. Zato bodo zgradili tudi novo balinišče, in sicer na lokaciji bliže postajnem poslopju. Planirana dela so po sedanjih cenah ocenjena na nekaj več kot 4 milijone din. Sredstva so že obljubili v nekaterih delovnih organizacijah, največ pa v Tovarni organskih kislin.

Z.T.

Prostorski plan v obravnavi

Prostorski plan je sestavni del družbenega plana občine.

Za obdobje 1981–1985 je bil v občini Il. Bistrica napravljen ekonomski in prostorski del družbenega plana, vendar zaradi neuskklajenosti interesov v prostoru ni bil speljan do konca. Približno enako je potekalo sprejemanje planov v pretežni večini v vseh slovenskih občinah. Ker je bil v tem času sprejet Zakon o varstvu kmetijskih zemljišč pred spreminjanjem namembnosti, smo morali tudi v naši občini pričeti praktično od začetka.

Koncept prostorskega planiranja, ki je zastavljen z Zakonom o varstvu kmetijskih zemljišč je, da se predhodno kategorizirajo vsa zemljišča. Kategorizacija se izvaja v skladu z navodili.

Zemljišča se kategorizirajo glede na dejansko potencialno možno rabo za kmetijske namene.

Kategorizacija je zahtevna strokovna naloga, ki jo lahko uspešno izvajajo predvsem agronomi. Razumljivo je, da se pri tem uporabljajo številni pripomočki, zakonsko določeni in drugi. Naj jih naštejemo samo nekaj:

- karta združbe tal (pedosekvenca),
- karta osončja,

- hidrološka karta,
- topografska karta,
- aeroposnetki.

Kjer na podlagi vseh teh pripomočkov ni možna opredelitev, se poslužujemo tudi ogleda na terenu.

Uspeli smo kategorizirati nekaj nad polovico območja občine.

Izvršni svet Skupščine občine je sprejel sklepe o delni razgrnitvi, da bi lahko iz javne razprave dobili pripombe, ki bi jih naknadno usklajevali. Nadalje bomo posamezne kategorije zemljišč združevali v takozvane cone. Cona, ki bo namenjena primarni proizvodnji, se po namembnosti ne bo mogla spreminjati. Sprememba namembnosti bo možna na ostalih zemljiščih (II. cona), ki jih v občini ne manjka.

Ker je za katastrsko občino Il. Bistrica in katastrsko občino Trnovo, to je za krajevno skupnost Il. Bistrica, kategorizacija že opravljena in dana že v javno razpravo, pozivamo občane in druge zainteresirane, da si jo ogledajo.

Karte so razgrnjene v prostorih Krajevne skupnosti Ilirska Bistrica, provizorij soba št. 21.

R.C.

Pospešiti razvoj malega gospodarstva

To je bila sklepna misel razpravljalcev na seji izvršnega sveta Skupščine občine Ilirska Bistrica, ko so v obširnem dnevnem redu razpravljali o stanju in možnosti razvoja malega gospodarstva v občini.

Tako so v razpravi ugotovili, da razvoj obrti in malega gospodarstva v minulem obdobju iz različnih vzrokov ni bil zadovoljiv. Eden izmed glavnih vzrokov, ki je zaviral hitrejši razvoj, je vsekakor problem ustreznih poslovnih prostorov. Da bi vzpodbudili razvoj malega gospodarstva, so bili sprejeti sklepi oziroma stališča, ki govorijo o kratkoročnih in dolgoročnih nalogah, ki jih je potrebno izpeljati.

Čimprej je potrebno razviti kooperacijsko sodelovanje med delovnimi organizacijami in malim gospodarstvom.

VABILO NA OGLED

V mesecu januarju bo v Domu JLA organizirana razstava izdelkov, ki jih nudi združeno delo naše občine v kooperacijsko izdelavo obrtnikom in ostalim občanom.

Nosilec akcije je komite za družbeno planiranje pri Skupščini občine Ilirska Bistrica, ki je že obvestil vse delovne organizacije v naši občini, da pripravijo predloge, katere izdelke bi ponudili v izdelavo malemu gospodarstvu, pa so za njih (male serije) tržno nezanimivi, oziroma so stroški izdelave previsoki. Odziv združenega dela je bil kar zadovoljiv, saj so se odzvali LESONIT, PLAMA in drugi.

Načrtuje se, da bomo v mesecu januarju v Domu JLA pripravili razstavo izdelkov, ki jih naše delovne organizacije nudijo v kooperacijsko proizvodnjo obrtnikom in ostalim občanom. Obrtno združenje pa bi nato poiskalo občane ki so voljni sprejeti ponudbo.

Da bi zagotovili tudi ustrezne poslovne prostore za obrtnike, je bil sprejet sklep, da se čimprej določi lokacija za „malo obrtno cono“ v neposredni bližini mesta. Tako je že predvidena lokacija med železnico in ulico Nikola Tesla. Za dolgoročno rešitev tega vprašanja pa je načrtovana gradnja obrtne cone v Jelšanah.

Upamo, da bomo tokrat uspešnejši, saj je že pri dosedanjih prizadevanjih v zadnjem času čutili obilo razumevanja in posluha pri ustreznih občinskih upravnih organih, tako da bomo lahko v prihodnji številki že zapisali o konkretnih rezultatih oziroma uspehih pri razvoju malega gospodarstva v naši občini.

Z.T.

Keltsko novčništvo na Slovenskem

V Domu JLA v Ilirski Bistrici smo pred kratkim imeli izjemno priložnost občudovati stare izvirne keltske novce, zbrane na bogati tematski razstavi „KELTSKO NOVČNIŠTVO NA SLOVENSKEM“.

Več sto dragocenih srebrnih in zlatih novcev, ki jih je pred tisoč leti kovalo ljudstvo, prebivajoče na področju današnje Slovenije, Avstrije in Srednje Evrope, bogatih po svojih likovnih upodobitvah in estetskem izgledu, je za to razstavo

Magister Peter Kos je na otvoritvi razstave predstavil pomembnost razstavljenega keltskega denarja pri proučevanju življenja Kelto v našem območju pred dva tisoč leti.

odstopil Numizmatični kabinet Narodnega muzeja v Ljubljani, katerega občudovanja vredna zbirka nastaja že dobrih

sto let. Med razstavljenimi novci smo zasledili tudi dva najdena še v prejšnjem stoletju v Trnovem in na Šilentaboru. Strokovno sta razstavno gradivo pripravila in obdelala dr. Aleksander Jeločnik in mag. Peter Kos, oba vodja numizmatičnih kabinetov Narodnega muzeja in Narodne banke Slovenije, ki sta ob otvoritvi razstave gradivo tudi predstavila.

Ne gre spregledati tudi likovne ureditve razstave, ki jo je opravil arhitekt Branko Simčič in je obiskovalcem razstave ponudila tudi zaradi tega poseben užitek.

Razstava je bila tokrat postavljena prvič v Jugoslaviji, dotlej pa jo je videlo le dunajsko občinstvo v okviru meddržavnega kulturnega sodelovanja med Jugoslavijo in Avstrijo.

Vsekakor je bila razstava za naše mesto izjemen kulturni dogodek, ki je pritegnil pozornost več kot tisoč obiskovalcev, še posebej šolske mladine.

Primorsko numizmatično društvo je z organizacijskim delom pri tej razstavi pod pokroviteljstvom ilirskobistriške poslovne enote SB Koper lepo proslavilo prvo desetletje tudi sicer uspešnega društvenega dela.

Vojko Čeligoj

Ob mesecu požarne varnosti

Občinska gasilska zveza Ilirska Bistrica in požarna skupnost sta ob mesecu požarne varnosti v oktobru pripravila več akcij. Obiski po osnovnih šolah so imeli namen pospešiti ustanavljanje pionirskih gasilskih društev ali vsaj gasilskih krožkov. Trenutno delujeta dve društvi Mladi gasilec, in sicer na OS II. Bistrica in Knežak, ki sta se v tem mesecu uspešno udeležila republiškega tekmovanja PDMG v Titovem Velenu.

Teritorialna in industrijska gasilska društva so imela vrsto aktivnosti kot so gasilske vaje, razstave, okrasitev izložb, preventivni pregledi, predavanja in drugo. Zaradi naraščanja požarov in materialne škode, katerih vzrok je še vedno v največji meri človek s svojim malomarnim ravnanjem, poteka v tem letu tudi množična akcija 100.000 preventivnih pregledov v Sloveniji, katerih glavni namen je osveščanje delovnih ljudi in občanov o vzrokih požarov, širjenju preventivne dejavnosti in družbenosamozaščitne zavesti. Člani gasilskih organizacij v naši občini jih bodo opravili predvidoma okrog 1000.

Poleg teh akcij pa je bilo v tem mesecu nekaj pomembnih pridobitev za gasilsko dejavnost. Industrijsko gasilsko društvo Javor Bač je predalo svojemu namenu nov gasilski dom,

za katerega so sredstva prispevala Zavarovalna skupnost Triglav, Javor Pivka, TOZD Javor Bač, člani društva pa so prispevali veliko prostovoljnih ur.

Ob zaključku meseca požarne varnosti je ilirskobistriškemu gasilskemu društvu Občinska gasilska zveza predala v upravljanje novo specialno gasilsko vozilo Zastava 650 z 2400 l vode in 300 l penila ter specialno opremo za gašenje in reševanje. Podobno, a nekoliko manjše vozilo v naši občini, premore tudi Plama. Za novo vozilo so potrebna sredstva 175 starih milijonov prispevali Zavarovalna skupnost Triglav (100 mil.), Croatia (25 mil.), ostali del pa požarna skupnost Ilirska Bistrica.

Z vozilom so ilirskobistriški gasilci izvedli že več demonstracij, in sicer v gasilski vaji za krajanje Vrbovo, v večji vaji za delavce delovne organizacije Transport, ob prevzemu vozila je bila izvedena demonstrativna vaja pred gasilskim domom v Ilirski Bistrici, ki je postal že veliko pretesen.

Normalno delovanje gasilske dejavnosti v obstoječih prostorih gasilskega doma je z razvojem dejavnosti in posodabljanjem tehnične opreme postalo nemogoče, kar narekuje potrebno po zagotovitvi primernejših prostorov.

Boža Rozman

Zaslужni prejeli priznanja

V petek, dne 4. novembra 1983, je bila v prostorih delovne organizacije Avtopodjetja „TRANSPORT“ Ilirska Bistrica slovesna seja sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu občine Il. Bistrica. Seje so se udeležili vsi člani sveta, pa tudi vabljeni gostje, družbeno politični delavci naše občine in predstavniki republiškega sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu.

Predsednik sveta Jože BOŽIČ je v izčrpnem poročilu o delu sveta v minulih dveh letih nanizal vse uspehe, in težave, ki so spremljale delo sveta.

Uspešno je bilo izpeljanih več akcij s ciljem, da se poveča prometno-vzgojna dejavnost, uredi cestno prometno signalizacijo, širi prometno-vzgojno publikacijo in doseže bolj humane odnose na cestah, zlasti pri dajanju medsebojne pomoči.

Poročilo o delu je podal predsednik sveta Božič Jože

Svet je organiziral zelo uspešno tekmovanje „Kaj veš o prometu“. Tega tekmovanja se je udeležilo 50 % vseh osnovnošolskih otrok. Organizirani so bili kolesarski izpiti, ki se jih je udeležilo nad 150 učencev. Za najmlajše učence nižjih razredov osnovnih šol je svet založil 500 komadov odsevnih obeskov – kresničk in se tako vključil v akcijo „S kresničko je varneje v šolo“, kar naj bi pripomoglo k še večji varnosti najmlajših.

V kasnejši razpravi so navzoči pozitivno ocenili delo sveta in mu zaželeli še več uspeha v nadaljnjem delu.

Na koncu seje je predsednik skupščine občine Il. Bistrica tov. Ivan BERGOČ podelil priznanja zaslužnim članom sveta, društvom in delovnim organizacijam za dolgoletno in uspešno delo na področju vzgoje in preventive v cestnem prometu. Zlate značke so prejeli Vojka KOPRIVA, Dimitrij ONANO, Vojko MAGLICA, Vinko RAVNIKAR in Avto moto društvo

Vojka Kopriva prejema priznanje za dolgoletno aktivno in uspešno delo v svetu za vzgojo in preventivo v cestnem prometu

IVAN BROZINA—SLOVAN II. Bistrica. Podeljenih je bilo še 8 srebrnih in 9 bronastih značk.

Po seji je bilo krajše tovariško srečanje članov in gostov, ki so v prijateljskem razgovoru omenili še to in ono možnost, s katero bi lahko izboljšali prometno varnost.

Ne nazadnje iskrena zahvala delovni organizaciji „TRANSPORT“ Il. Bistrica, ki je pripravila gostoljubno srečanje prav v svojih prostorih.

Žmago TREBEC

Nova priložnostna poštna žiga

Slučaj je nanesel, da sta na isti dan, v nedeljo, 16. oktobra tega leta, kar dve pošti v naši občini obeležili pomembna dogodka s priložnostnima žigoma:

Pošta Ilirska Bistrica, ob priliki otvoritve nove planinske poti Ljubljana — Reka prek Snežnika. Otvoritev nove planinske poti je bila zamišljena na samem vrhu Snežnika, ki je tudi najvišja točka planinske poti med obema pobratenima mestoma, pa je bila zaradi slabega vremena enako svečano opavljena na Sviščakih. Večina udeležencev slovesnosti pa se je vendarle povzpela na Sežnik in si je lahko odtisnila nov priložnostni poštni žig.

20

Datum: 16.10.1983
 Tekst: Transverzala Ljubljana — Rijeka
 Otvoritev na Snežniku
 Ilirska Bistrica 16.10.1983
 Risba: Povezana mesna grba Ljubljane in Reke
 Oblikovale: Peter Lešnik

Pošta Prem ob srečanju nekdanjih borcev — kurirjev relejne postaje P-2 na Preložah. Ob tej priliki so odkrili spominsko ploščo padlemu kurirju Rajmundu Bajcu. Tudi ta žig sodi v niz žigov, ki jih pripravljajo organizatorji srečanj borcev kurirjev po Primorski.

Opis:
 Datum: 16.10.1983
 Tekst: SREČANJE KURIRJEV NOV PRELOŽE
 66255 PREM
 Risba: Petokraka zvezda z oznako kurirske postaje P-2a
 Oblikovali: Bruno Žvanut, Bogomil Lilija

Filatelistično društvo Koper je za to priložnost izdalo poseben pisemski ovitek št. 51/83.

Vojko Čeligoj

O dejavnosti zakonske posvetovalnice

Zakonska svetovalnica je ustanova, v kateri rešujejo ljudje ob pomoči strokovnjakov probleme partnerskih odnosov med spoloma pred sklenitvijo zakonske zveze, v zakonski zvezi oziroma družini in v izvenzakonski skupnosti.

Normalno in priporočljivo je, da človek, ko svojih težav ne more rešiti sam, poišče pomoč strokovnjaka.

V naši občini je bila zakonska svetovalnica ustanovljena leta 1980. V njej opravljamo delo v okviru Centra za socialno delo s sodelovanjem zunanjih sodelavcev (zdravnika, medicinske sestre, psihologa in dveh pedagogov).

Dejavnosti svetovalnice so naslednje:

- izvajanje prvega stika, razširjeno predzakonsko svetovanje, individualno svetovanje zakoncem in družinam, spravni poskus v postopku razveze.

1. Prvi stik (prvo srečanje mladih in svetovalnica) je v bistvu informacija o vsebini razširjenega svetovanja in motivacija zanj. Pogovorimo se še o pričakovanih bodočih zakoncev, o materialni podlagi, o zaposlenosti, o stanovanju, o tem kako si nameravajo urediti gospodinjstvo in o problemih, ki jih trenutno pestijo. Svetujemo jim v skladu z znanstvenimi dognanji in izkušnjami. Po potrebi nudimo konkretno pomoč. Uspeh prvega stika je odvisen od udeležencev in njihove pripravljenosti na sodelovanje.

2. Razširjeno predzakonsko svetovanje

Korak naprej v izobraževanju mladih za humane odnose med spoloma in za življenje v dvoje se izvaja v sejni dvorani krajevne skupnosti II. Bistrica praviloma zadnjo sredo v mesecu. Nanj prihajajo še vedno le tisti, ki se poročajo. Čeprav je svetovanje namenjeno tudi širšemu občinstvu, predvsem mladini.

Udeležence povabimo s primernimi vabili. Na teh srečanjih želimo obogatiti znanja in spoznanja o humanih odnosih med spoloma, ne pa posredovati nezgrešljive recepte za srečno zakonsko življenje.

Psiholog, pedagog, zdravnik ali medicinska sestra in socialna delavka posredujemo teme, ki služijo kot uvod za pogovor. Takšne teme so npr. psihologinja odnosov med spoloma, sporazumevanje med zakonci, vzgojne naloge družine, zdravstvena dejavnost za pomoč družini, zakonska zveza in družina v socialistični družbi, socialna politika in družina, pravna ureditev zakonske zveze in družine.

Zeleli bi, da bi se o teh temah bolj pogovarjali kot o njih predavali, vendar je to naše pričakovanje večkrat brez pravega odziva. Dodajmo še nekaj ugotovitev o mnenjih udeležencev svetovanja o tej obliki, ki jih je po anketah zbral psiholog Marko Dujc, sodelavec svetovalnice.

„Preko 90 % udeležencev meni, da je takšno svetovanje potrebno in kar 70 % jih potrjuje, da smo glede na vsebino izbrali najpomembnejša vprašanja, ki zadevajo življenje v zakonski skupnosti. Skoraj vsi menijo, da so za takšno srečanje upravičene in potrebne vse teme, nekatere pa so zaželenje celo v širšem obsegu. Večina je pri svetovanju slišala precej novega in koristnega in le trije (2 %) menijo, da niso slišali nič novega. Kar 80 % vseh je bilo mnenja, da bi se v primeru težav, ki jih sami ne bi znali rešiti, vrnilo v zakonsko posvetovalnico po pomoč.“

3. Svetovanje zakoncem in družinam

To obliko pomoči išče čedalje več ljudi. Predvsem so to mladi zakonci, ki imajo manj predsodkov in ki so že bili deležni razširjenega predzakonskega svetovanja. Prihajajo s problemi prilagajanja skupnemu življenju, zaradi težav, ki jim povzročajo skupno življenje s starši enega od zakoncev, zaradi razhajanja med predstavo in pričakovanji o družinskem življenju in realnostjo. Zakoncev z daljšim stažem je precej manj. Morda zaradi tega, ker ne vedo za svetovalnico. Prihajajo pa s problemi, ki so posledica alkoholizma, s problemi odraščajočih otrok, zaradi problemov, ki so posledice večje delovne ali druge obremenitve.

4. Spravni poskus v postopku za razvezo

Za opravljanje spravni poskusov imamo svet (dve socialni delavki, psiholog, zdravnik), ki pa nikoli ne nastopa kolektivno; veliko večino spravni poskusov opravi namreč socialna delavka. Glavni namen spravnega poskusa ni v tem, da zakonca ostaneta skupaj za vsako ceno, temveč da prek svetovanja prideta do zrele odločitve, kaj je za njiju in otroke najustreznejše. Zakonca, ki imajo mladoletne otrok, opozorimo na skupno odgovornost za vzgojo in preživljanje. Razgovor je usmerjen tudi na varovanje otrokovih koristi po morebitni razvezi.

Uspešen spravni poskus za nas torej ni samo tisti, pri katerem je tožba za razvezo umaknjena, temveč tudi tisti, pri katerem se zakonca na human način razideta in se primerno dogovorita, kako bo z vzgojo in preživljanjem otrok.

M. Šlenc

Usmerjanje diplomantov v raziskovalno delo

Ena izmed nalog, ki si jih je zadala občinska raziskovalna skupnost, je tudi vključevanje diplomantov v raziskovalno delo.

Gre za usmerjanje diplomantov, da v obliki diplomskih nalog izpeljejo konkretno raziskovalno nalogo, ki je praktičnega pomena za delovno organizacijo oziroma skupnost. Z raziskavo, diplomskim delom, bo strokovno obdelan določen

problem v DO, izvajalec naloge, diplomant, pa bo svoje znanje in usmeritve mentorja s fakultete prenesel v delovno organizacijo ter jo od bliže spoznal še pred redno zaposlitvijo. Občinska raziskovalna skupnost Ilirska Bistrica bo diplomante, ki bodo s svojo nalogo kvalitetno obdelali konkretno problematiko v delovni organizaciji, nagradila z ustrezno denarno nagrado.

Vladimir Čeligoj

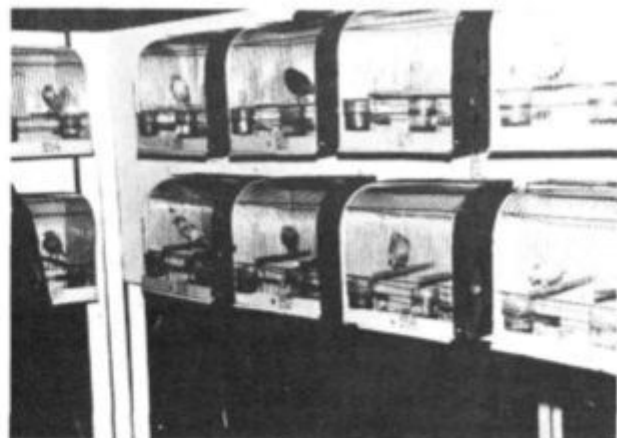
Gostitelji VIII. Republiškega prvenstva ptic

V dneh od 25.–30. novembra letos bo v našem mestu VIII. republiško prvenstvo ptic Slovenije. Prireditve bo v telovadnici osnovne šole Dragotin Kette po naslednjem programu:

- 25.11.1983 od 9.–20. ure sprejem ptic vseh slovenskih društev;
- 26.11.1983 ocenjevanje ptic; ocenjevalo bo 7–10 sodnikov, ki jih določi zbor sodnikov Jugoslavije;
- 27.11.1983 ob 11. uri svečana otvoritev razstave, ki bo odprta za obiskovalce do 30.11.1983, vsak dan od 9.–19. ure. Pričakujemo, da bo na tekmovanju sodelovalo do 200 gojiteljev sobnih in drugih ptic pevk s 1300–1400 primerki najboljših eksponatov kanarčkov, barvnih in pevcev, papig, eksponatov in križancev, predhodno izbranih na društvenih tekmovanjih po Sloveniji.

Pokrovitelj prvenstva je Skupščina občine Ilirska Bistrica, organizator pa domače društvo za varstvo in vzgojo ptic SNEŽNIK Ilirska Bistrica.

V nedeljo, dne 30.11.1983, ob 10. uri pa bo v domu JLA redna leta skupščina Zveze slovenskih društev, na katero pošlje vsako društvo po tri svoje delegate.

Izstega dne ob 14. uri bo svečana podelitev priznanj oz. posebej za to pripravljenih medalj zgoraj na sliki in pokalov gojiteljem za najboljše ocenjene ptice po posameznih vrstah. Običajno pride podeljenih skupaj 160 do 180 medalj (zlatih, srebrnih in bronastih) odvisno od novih mutacij oz. vrst ptic. Ob tej priliki bo izdan tudi poseben katalog s predstavitev kraja, udeležencev in navedbo vseh, ki bodo to republiško prireditve podprli. In še ena zanimivost, šolski otroci na vseh osnovnih šolah v naši občini bodo tekmovali z literarnim spisom „Ptiči okoli našega doma“ in z likovnimi izdelki. Posebna komisija bo pred razstavo pregledala in ocenila spise in likovne izdelke. Najboljši bodo prejeli posebne nagrade in priznanja. Izročene jim bodo ob osrednji svečanosti.

Domače društvo za varstvo in vzgojo ptic obstoja komaj 4 leta, zato je prevzem tako velike in obsežne prireditve postavil pred društvo številne in odgovorne naloge. Prepričani smo, da se bomo občani tudi tokrat izkazali s pristrčno gostoljubnostjo do nekaj sto gostov, ki bodo v dneh razstave obiskali naše mesto.

Brez pomoči delovnih kolektivov, obrtnikov in številnih posameznikov tudi tokrat ne bo šlo, zato je toliko bolj pohvalno, da so se le-ti odzvali in omogočili, da bo prireditve uspešna.

Ivan Šuštar

Kako, kje do kuriva?

Zima se bliža in z njo tudi mraz. Marsikateri občan pa še vedno išče takšno ali drugačno kurivo. Kot kaže, so zlati časi ogrevanja s tekočimi gorivi le še lep spomin. Pomanjkanje mazuta in visoka cena sta opravili svoje. Vse več občanov se je usmerilo v gretje stanovanj s trdimi gorivi. Vendar pa povečana poraba drv in premoga za sedaj ne povzroča težav na našem območju. Zato čakalne dobe za ti dve vrsti goriv skorajda ni. Pozanimali smo se pri delovnih organizacijah, ki oskrbujejo naše področje s kurivi in dobili smo vzpodbudne novice. EMONA–ILIRIJA prodaja kar dve

vrsti premoga. Velenjski lignit prodajajo po 3.260 din tona, lignit iz Srbije pa je zaradi večjih transportnih stroškov nekoliko dražji in stane tona 3.920 din. Torej velja letos naše „trgovce“ pohvaliti za zadovoljivo oskrbo s kurivi.

Zavod za pogodovanje Krasa pa oskrbuje naše območje z drvimi. Kubični meter bukovih drv prodajajo po 2.130 din na rampi v Brkinih. Kupec pa mora sam kriti stroške prevoza do svojega bivališča. Po navedenih informacijah sledi, da bodo kos prihajajoči zimi in ne bo težav z nabavo drv ali premoga.

Z.T.

Mladi v Ilirski Bistrici

V zadnjih številkah Krajana so bila objavljena števila poročila o delovanju društev, ki zajemajo določeno število ljudi, nič pa ni bilo zapisanega o življenju mnogo večje populacije bistrškega prebivalstva, kot ga je sposobno zajeti neko društvo, o življenju mladine.

Velik del tu živeče mladine je sicer vključen v društva in organizacije si vendar poleg tega, da smo planinci, taborniki, nogometaši, gasilci ali surfarji, nekateri ali celo večina želimo biti še nekaj drugega. Mladina, specifična družbena skupina, imamo specifične interese, ki jih želimo izživeti na sebi lasten način.

Glede na razmere v Ilirski Bistrici bi lahko rekli, da imamo verjetno res take interese, ne moremo pa še govoriti o njihovem zadovoljevanju. Načeloma imamo svoje prostore v mladinskem klubu Nade Žagar. Da bi utemeljili ta „načeloma“, pogledajmo, kaj se v njih dogaja.

V zadnjih treh, štirih letih so prevladovali razni bendi. Njim se imamo zahvaliti, da smo ob koncu tedna bistrški „ta mladi“, vsi šolajoči se v raznih krajih, „imeli kam iti“. V mnogih zimskih večerih so nas rešili pred dolgočasjem, ki se pojavi v drugi, tretji uri ždenja v lokalnu. (Da takoj zatremo vse ugovore — prednosti zakajenega kluba pred zakajenim lokalom sta vsaj ti dve: v klubu si lahko vsaj telo dobro razgibaš, če že ne tudi duha in nisi skoraj nobenemu v napoto).

V teh prostorih so se zamenjale že številne ekipe ljudi, od katerih so imele nekatere več in nekatere manj uspeha. Tiste z manjšim uspehom so doživele tudi to, da so izgubile pravico razpolagati z obstoječimi prostori in delovati kot klub, ker so klub preprosto zaprli. (Tu ne bomo govorili o vzrokih, omenimo naj le to, da se na način, da se preprosto zaklenejo vrata, problema ne da rešiti!) Vrata so ostala zaklenjena, dokler se ni pojavila kaka — vsaj v začetku — zagnana ekipa in začela spet vse znova in znova končala tako kot vse pred njo.

Za več kot leto se v bistrškem mladinskem prostoru pojavlja klub z imenom „Ta pravi“. To je petčlanski ansambel, na čigar iniciativo se je klub pravzaprav ponovno odprl. Tako se je ob njih zbrala sedanja „ekipa“, ki trenutno šteje le šest

članov. (V klubu je bilo že tudi nad trideset članov — v glavnem zelo mlade, srednješolske mladine). Na žalost se je vsa dosedanja dejavnost reducirala na gradnjo in vzdrževanje prostorov. Tisti, ki so vanje zahajali, niso imeli idej, pobud, zamisli programov; klub je predstavljal le prostor, ki je bil tretja možnost med domom in gostilno.

Prvi cilj zdaj delujočih v klubu je dokončno urediti prostore, in sicer tako, da klub ne bi ob prvem pogledu vanj zbudil asociacije na beznico in na prostor, v katerem lahko počneš, kar se ti zadi, saj je nikogaršnja last. Drugi cilj je pridobiti take člane, ki bi delali, bili zadosti osveščeni in pripravljeni žrtvovati svoj prosti čas. Do zdaj je bila v klubu glavna skrb organiziranje plesov (vzrok za to je tudi denar), v bodoče pa naj bi bila to le ena od mnogih drugih (postranskih) dejavnosti.

Med bistrškim prebivalstvom prevladuje enostransko in to negativno mnenje o klubu. Lahko rečemo, da iz upravičenih, še mnogo bolj pa iz neupravičenih razlogov. Klubovci so v zadnjem šolskem letu organizirali naslednje akcije: turnir v malem nogometu, gostovanje gledališke skupine „Ana Monro“ iz Ljubljane, organizirali so prikaz filma iz ŠKUC (Ljubljana), risank, prvomajski turnir v malem nogometu in košarki (kvalitetna organizacija, številni udeleženci in občinstvo), občinsko mladinsko prvenstvo v balinanju in še nekaj drugih.

Te akcije so zadosten argument proti negativnemu mnenju, lahko pa bi še rekli, da so bili klubovci vedno prepuščeni le sami sebi, OK ZSMS in drugi z iste ravni pa so v delovanje kluba posegali praktično le tako, da so ali pa niso dovolili, da je bil klub „odprt“, oziroma dostopen zainteresiranim. Problemu se drugače ni pristopilo.

Ne moremo se odločiti, kateri je pravi vzrok, da predstavlja klub le šest ljudi.

Ta nizka številka formalno ne zadostuje niti minimalnim pogojem za ustanovitev osnovne organizacije ZSMS, kar naj bi klub tudi v resnici bil. Ti vzroki bi lahko bili nesposobnost pritegniti nove ljudi, nesposobnost lastnega organiziranja tistih, ki so že v klubu, vztrajanje na določenih ozkih interesih itd., na drugi strani pa splošno ponavljana nezainteresiranost mladih, njihova nezmožnost organiziranja, inertnost...

Imamo vtis, da se klubovci zavedajo svojih slabosti, da pa nimamo dodelane predstave, na kakšen način naj bi izstopili iz tega začaranega kroga. Pravijo, da potrebujejo pomoč kakega mentorja. Lahko bi to bila tudi OK ZSMS, ki pa naj ne bi bila več le „pisarna“, ampak aktiven, živ dejavnik mladinskega delovanja v naši občini. Seveda potrebujejo tudi konkretno (so)delovanje mladih ljudi s konstruktivnimi, svežimi idejami in voljo.

Presegli smo miselnost, da bi moral klub postati organizacija aktivistov, ki ima v žepu vseskozi izkaznico ZSM. Naš predlog je ta, da bi spodbujali predvsem neformalna akcijska jedra, skupine, ki izpeljejo določeno akcijo (in se po njej lahko tudi razidejo) — seveda ob stalni organiziranosti in določenem članstvu kluba. Torej klub kot prostor, ki nudi možnosti za izražanje in zadovoljevanje najbolj raznovrstnih interesov mlajšega dela prebivalstva — mladine.

Idealno bi bilo, da bi se vsi, ki jim je kaj do kluba in reševanja mladinskih problemov v Bistrici nasploh, enkrat dobili v prostorih MK Nade Žagar (ali kje drugje), se pogovorili in poskušali najti možnost za izhod iz tega na pol mrtvega stanja.

Jaksetič Dragica in
Mirjam Čeligoj

**SPLOŠNO
GRADBENO
PODJETJE**

**PRIMORJE
Ajdovščina**

TOZD BISTRICA

Vsem poslovnim partnerjem in delovnim ljudem
čestitamo k prazniku Dnevu republike

Sprehod po starih gostilnah

„Kje so ata?“ „V gostilni“. „Pa mama?“ „So ga šli iskat.“

Hladova gostilna za časa Avstrije

Prohibicija, prepoved točenja alkoholnih pijač v Združenih državah Amerike po prvi svetovni vojni, je doživela polom. Takrat se je šele razširila vladavina kralja Alkohola. Pa saj niso gostilne le za alkoholike. Včasih, ko ni bilo časopisov, radia in televizije, je vse to nadomeščala gostilna. Tam si zvedel novice od blizu in daleč, pa še več: skleпали so kupčije, se pogovorili o davkih in letini pa o rojstvih, porokah in smrti. Dobra kapljica je razgibala domišljijo, vrstile so se zgodba za zgodbo, grla pa sprostita z domačo pesmijo, mladi srboriteži pa so se tudi marsikdaj spoprijeli. Začuden ugotavljamo, da je bilo v Bistrici in Trnovem nekdanj dosti več gostiln, kakor pa jih je danes. Pa vendar to ni nič čudnega, če pomislimo, kaj smo prejle ugotovili. Sprehodimo se po Trnovem (po Bistrici se bomo prihodnjič)!

Pri Škrleževih, po domače pri Urmoharjevih, danes Gubčeva 26, so točili kapljico že v času, ko so gradili tod železnico, torej pred več kot 100 leti. V hiši ob cesti, ki stoji še danes, je imel urarsko delavnico stari Škrlež (urarju so po nemško rekli Uhrmacher), v drugi sobi pa je bila gostilna. Nekaj časa so točili le žganje. Sin Vincenc je bil krojač in se je z gostinstvom bavila bolj žena. Leta 1938 so preuredili gostilno tako, da so kuhali hrano, saj je bilo gostov za hrano dovolj: železničarji, vozniki, pa tudi potniki, ki so se tod ustavljali. Celo prenočišče so v gostilni lahko ponudili. Leta 1947 je gostilna prenehala z delom.

Ugodno lego je imela Hladova gostilna nasproti železniške postaje. Stari Primc je prišel leta 1907 iz Amerike, vzel za nekaj časa v najem Fadgučevo (Valenčičevo) gostilno v Trnovem, leta 1910 pa sezidal hišo, ki stoji skoraj taka še danes. Ta gostilna se je razvila še pod Avstrijo v pravo restavracijo. Imeli so osem turističnih sob in stalno kuhinjo. Značilne so bile za časa Avstrije pa tudi še Italije tako imenovana stalna omizja. Pri Hladici so se radi zbrali notar, sodnik, stari Brinšek, Oljšak, Hodnik, urar Kranjec pa še lovci. Leta 1947 je gostilna prešla v družbeno upravo.

Krenimo na Gorenjc! Kar pet gostiln je bilo tam na kupu. Med najstarejšimi je bila Kravžlova v sedanji Jurčičevi ulici št. 23; lastniki so bili Škrabolje. Z delom je pričela leta 1867. Poleg pijače so nudili tudi hrano, posebno ob

nedeljah, ko so se tu ustavljali možje, gredoč iz cerkve. Najbolj je šel golaž, pa tudi goveja juha, v katero si je marsikateri možak vлил kozarec črnega vina, da bi bila bolj krepka. Kuhali so tudi za zidarje – Kastavce in delavce, ki so gradili cesto proti Snežniku. Gostilna je delala do leta 1934. Na drugi strani ceste, v Jenkovi hiši, Jurčičeva 15, je imela gostilno v najemu še v Avstriji žena krojača Franca Iztoka, po rodu Čeha. Iztokovka so ji pravili.

V sosednji hiši na isti strani ulice, v Jurčičevi 13, so imeli gostilno Štembergerji, po domače Brozinovi. Prišli so iz Zabič in odprli gostilno okrog leta 1877. Sredi gostilne je bilo v začetku še ognjišče, levo in desno pa sobi. Tudi tu so kuhali, posebno ob nedeljah. Pod Italijo so imeli na hrani učitelje in uradnike. Največ dela je bilo dan pred sv. Petrom, ko so celo noč pekli in kuhali za naslednji praznik, to se pravi za shod.

Pod klančkom, v današnji Vodnikovih ulici št. 4, so imeli gostilno Pčkovi (Benigar) nekako od leta 1880. Posebnost te gostilne je bila, da so imeli tudi trafiko, prodajalno tobaka. Prav pri sosedu, v današnji Vodnikovih št. 2, je bila Štucmanova gostilna, ki jo je imel Baša, pozneje njegova vdova, ki se je poročila z Bencem.

V Gabrju je bila najstarejša gostilna pri Očanovih (Gabrje 16), vendar je tega že tako dolgo, da se je tudi najstarejši ne spominjajo. Tu so tudi klali ovce in prodajali meso. Tudi Ludvetovi (Tomažič) so imeli gostilno, vendar je hiša že podrti. Okrog leta 1878 je Matej Ribarič iz Vodice, trgovec z ogljem in senom, sezidal hišo in odprl gostilno, ki je obdržala ime pri Matetu (danes Vilharjeva št. 2). Uredil si je tudi pekarijo, hčerke pa so raznašale kruh po vaseh. Pozneje je dal lastnik gostilno v najem Tomšiču Ivanu in Mariji (do 1923), za njim pa so po nekaj letih bili najemniki Benigar, po domače Rejc, pa Reza in Milan Zajc, dokler ni kupil gostilne leta 1935 Urbančič iz Knežaka. Po prvi svetovni vojni do leta 1926 je imeela v prvem nadstropju Matetove gostilne svoje prostore Trnovska čitalnica. Predsednik društva je bil notar Anton Kraigher, režiser Lojze Zajc, pevovodja pa Milan Zajc. Tu so igrali v tistih letih Desetega brata, dramo Mlinar in njegova hči, prirejali zabavne večere (vinska trgatev, miklavževanje). O delu te čitalnice bi veljalo ob priliki še kaj več zapisati. Gostilna je s presledki delovala do pred kratkim.

Na drugi strani ceste v sedanji Šerčerjevi št. 2 je bila Mesarjeva gostilna. Sredi prejšnjega stoletja je hišo sezidal Kranj iz Postojne, ki je imel tudi eno prvih mesnic v Trnovem Za njim je bil gospodar domačin Urbančič Ivan, znan javni delavec. Bil je med ustanovitelji gasilskega društva, mlekarnice v Trnovem in lastnik opekarne na Mali Bukovici. Kot gospodar mu je sledil zet Benigar Anton, po domače Joškotov.

Znana stara gostilna je bila Jejčkova, danes Kettejeva 5. Lastniki so bili Velenčiči. Gostilna je bila tam že sredi prejšnjega stoletja. Iz te družine izhaja tudi Ana Valenčič, Kettejeva mati. Gostilna je delovala do leta 1947. Hiša v Gregorčičevi ulici št. 20 je bila Perkanova gostilna z mesnico. Še ena Perkanova gostilna je bila v Trnovem, Špehova. Prvi lastnik je bil Benigar Anton, železničar, ki so ga italijani premestili v Italijo, ta pa je zbežal v Jugoslavijo in živel v Banja luki.

Zelo stara je bila tudi gostilna pri Fadgučevih sedaj Kettejeva 11, kjer je imel gostilno že okoli leta 1850 Matija Valenčič. Gostilno je imelo potem več najemnikov, prenehala pa je nekaj let po 1. svetovni vojni.

Še nismo na koncu. Še v prejšnjem stoletju je delala gostilna pri Cunjarjevih (hiša je stala tam, kjer je danes blok s samopostrežno trgovino), v Viharjevi ulici 4 so imeli gostilno Kljunovi, pod Italijo je imel kavarno v hiši današnje mlečne restavracije, Gregorčičeva 30, Tržačan Nordio. Še pod Italijo pa do leta 1947 je imel na vogalu Gregorčičeve in Jurčičeve ulice kavarnico Bubnič, razgledan mož in zbiratelj starin.

Kar precej jih je bilo, trnovskih gostiln, tako da ni bilo zadrege, če si je hotel nekdo poplakniti grlo. Kaj so točili? Skoro izključno istrsko črno in belo vino, ki so ga gostilničarji sami kupovali v Istri. Vipavsko in briško vino ni šlo. Točili so ga po četrtinkah, litrih ali pa „doplerjih“, ki so držali dva litra. Žganje so ponudili v malih in velikih frakeljnih (osminka litra), pivo iz sodčkov, od brezalkoholnih pijač pa „pasareto“, šumečo pijačo v steklenicah, ki jo je zapirala steklena kroglica. Največje veselje otrok je bilo, če se je taka steklenica razbila in so tako lahko prišli do

kroglice. Kava ni bila tako v navadi kot danes. Za gostilniško obrt je bilo seveda potrebno dovoljenje, patent ali licenca, so rekli. Za žgane pijače je bilo potrebno pod Italijo še posebno dovoljenje. Žganje, slivovko, so nabavljali pri kmetih, toda za žganjekuho je veljal pod Avstrijo in še posebno pod Italijo zelo strog režim. Pokrov kotla je bil prepet z verigo in zapečaten. Če je hotel kmet kuhati žganje, se je oglasil pri financarjih, ki so odpečatili kotel ter izdali dovoljenje za kuho za nekaj dni, potem pa so ga ponovno zapečatili. Gorje, da bi nekdo kupal žganje skrivaj! Pa tudi to se je zgodilo. Kmetje v Vrkinih so se spravili v kak skrit jarek in opravili svoje. Tudi nad točenjem vina je bila huda kontrola. Sod, pripeljan iz Istre, je financar zapečatil, veho in pipo, tako da je bil onemogočen krst vina. Pa tudi že na mizi natočeno vino so kontrolirali, če je kapljica ustrezne kakovosti. Zgodilo se je, da je moral gostilničar cel sod slabega vina zliti v kanal.

Pri tolikih gostilnah je bil zaslužek bolj skromen. Pa tudi pivci niso imeli preveč denarja. Krono v Avstriji ali liro v Italiji je bilo težko zaslužiti. Zato se je moral vsak gostilničar še s čim baviti. Ali je kmetoval, imel mesnico ali trgovino, obrt ali kakšen drug zaslužek.

(nadaljevanje prihodnjič)

F.M.

Knjižnica v težavah

V oktobru – mesecu knjige je Matična knjižnica priredila literarni večer, ki sta se ga udeležila kot gosta književnika Anton Ingolič in Janko Dolar.

Ob Mesecu knjige bi radi bralce Krajana seznanili s problemom nabave knjig v Matični knjižnici.

Matična knjižnica kupuje knjige po „ključu“, kar pomeni, da se knjige naročajo na začetku leta z 10 % popustom. Takšen način dobave je najcenejši, zanesljiv in hiter. Vse do letos smo izpolnjevali program nabave z dotacijo Kulturne skupnosti Ilirska Bistrica in z lastnimi sredstvi iz članarine in zamudnine. Letos je Matična knjižnica za nakup knjig planirala 250.000,00 din. Kulturna skupnost Ilirska Bistrica je po rebalansu odobrila za nakup knjig le 50.000,00 din, iz lastnih sredstev pa je Matična knjižnica prispevala 100.000,00 din. Knjige so se v letošnjem letu zelo podražile, saj se nabavna cena knjige za pionirje giblje od 500,00 – 800,00 din, cena knjige za odrasle pa od 1000,00 – 2000,00 din.

Tako smo sredstva, namenjena za knjige, porabili že v mesecu septembru. Za 150.000,00 din smo kupili 475 novih knjig, kar pomeni 190 knjig manj kot lani, ko smo z 205.000,00 din kupili 665 knjig. Do konca leta so še trije meseci in v tem času bo izšlo še precej knjig, ki pa si jih knjižnica zaradi pomanjkanja denarja ne bo mogla privoščiti. Kasneje jih tudi ne bomo več dobili, ker bodo razprodane. S tem bo storjena velika škoda 1700 rednim bralcem naše knjižnice, ki v glavnem povprašujejo po novejših knjigah.

V tej finančni stiski smo se obrnili na vse delovne organizacije in sindikat v naši občini ter jih prosili za denarno pomoč. Upamo, da se bodo delovne organizacije ugodno odzvale naši prošnji, saj bi z njihovo pomočjo lahko zadovoljili vsaj del želja naših bralcev.

Istočasno vabimo predšolske otroke k uram pravljic, ki jih imamo od 20.10.1983 vsak četrtek ob 10. uri v prostorih Matične knjižnice na Titovem trgu.

Matična knjižnica

KNJIŽNICA MAKSE SAMSA
ILIRSKA BISTRICA

VII. Grafični bienale jugoslovanskih otrok

Na VII. grafičnem bienalu v Kostanjevici na Krki sta sodelovali tudi dve naši šoli. Osnovno šolo Dragotin Kette je predstavljala učenka Lucija Gustinčič iz 6.a razreda z grafiko-linorezom „GRADNJA NOVEGA NASELJA“. Mentorica je bila likovna pedagoginja Tea Demarki.

Iz osnovne šole Jelšane je sodeloval učenec Miran Klarič iz VII. razreda z grafiko „PRIJATELJSKI RAZGOVOR“. Mentorica je bila likovna pedagoginja Milojka Udovič.

Lutkarji iz Podgrada na zveznem bienalu

Lutkarska dejavnost, ki je v zadnjih letih zaživela na osnovni šoli v Podgradu, je letos dosegla izjemen uspeh z uvrstitvijo na 13. republiškem srečanju lutkovnih skupin v Mariboru in s septemberskim gostovanjem na zveznem lutkarskem bienalu v Bugojnu v Bosni.

Ideja, da z lutkami uprizorijo igro domačega avtorja Braneta Kusovega iz Javorja v domačem brkinskem narečju z uporabo ljudske noše iz Pasjaka, je prepričljivo navdušila gledalce in kritike. Lutkovno igro sta pripravila mentorja Marija Štrancar in Romeo Vovk.

Igrico, ki so jo naštudirali z namenom, da bi jo odigrali samo za dedka Mraza v Podgradu, si je na pobudo ZKO Ilirska Bistrica ogledala strokovna žirija pri ZKO Slovenije, ki jo je

zaradi kvalitete in pristnosti uvrstila v republiško srečanje lutkovnih skupin.

Za tem so sledila gostovanja v Ljubljani, Kranju in drugih krajih po Sloveniji. Največje priznanje pa pomeni Linhartova nagrada, ki so jo prejeli v Novem mestu.

Širša slovenska javnost si je ogledala odlomek iz lutkovne igrice na malih zaslonih prvega programa televizije Ljubljana, kjer so nastopili v okviru oddaje „IZ VSAKEGA JUTRA RASTE DAN“, ki je bila posneta v Ilirski Bistrici.

9. decembra gostuje lutkovna skupina v Nabrežini, kjer se bo predstavila tamkajšnjim osnovnošolcem.

Vsi ti uspehi Podgrajskih lutkarjev so rezultat vztrajnega in zavzetega dela, obenem pa obveza za nadaljnje delo.

Vladimir Čeligoj

Ljubljana – Snežnik – Reka

Prebivalci pobratenih mest Ljubljane in Reke so z otvoritvijo nove planinske poti med njunima mestoma, katere slovesnost je bila na Sviščakah v nedeljo, 16. oktobra, dodali

nov člen v verigi mnogih dejavnosti, ki ti dve mesti povezujejo že vrsto let.

Preko tisoč planincev se je zbralo na Snežniku in Sviščakah, da bi primerno slovesno proslavili ta dogodek. Prišli so iz mnogih ljubljanskih in reških planinskih društev pa tudi iz vseh planinskih društev krajev, skozi katera poteka nova 150 km dolga peš pot.

Tov. Peter Lavrič in tov. Miljenko Pavešič sta v imenu ljubljanskih in reških planincev simbolično prerezala trakova obeh mestnih barv in se zahvalila številnim planinskim sodelavcem, ki so v letu dni opravili vse potrebno, da bo nova planinska pot lahko varno sprejela prve planince-popolnike.

O družbenopolitičnem pomenu te velike planinske prireditve sta spregovorili tov. Nuša Kerševan in Marija Petrovič, funkcionarki mestnih organizacij SZDL Ljubljane in Reke. Recitatorji, pevci iz Ilirske Bistrice in Opatije pa godba na pihala in nastop folklorne skupine iz Ljubljane so svečanem dogodku dodali še praznični značaj.

Domači planinci so tega dne imeli v gosteh. Ljudi še vodstvi planinskih zvez Slovenije in Hrvaške, ki so ob tej priložnosti imeli redni delovni sestanek.

Snežnik pa se tudi tokrat ni izneveril. Prekrit z meglo, ki se ji je pridružil še mrzel veter, je sprejel planince, ki so tega dne

pohiteli na njegov vrh, da odtisnejo v dnevniko prvi žig nove planinske poti.

Vojko Čeligoj

Delavci Lesonita so ustanovili svoje kulturno društvo

Prisotne na ustanovnem zboru je pozdravil tudi direktor tov. Marko Černetič

Nekateri delavci Lesonita so že pred leti začeli razmišljati kako bi vzbudili v kolektivu zanimanje za kulturo in delavce tudi pritegnili k aktivnemu kulturnemu življenju.

Pred 10 leti je sindikat ustanovil komisijo za kulturo, ki je sprva skrbelo le za obisk odkupljenih predstav. Kmalu so ustanovili pevski zbor, ki se je uveljavil tudi izven podjetja. Organizirali so tudi razstave likovnih del, ki so jih ustvarjali posamezni delavci. Komisija pa se ni ustavila pri prvih uspehih. Izvedla je anketo med delavci in rezultati so bili prav vzpodbudni. Mnogo delavcev je izrazilo željo, da bi aktivno sodelovali v eni ali drugi obliki aktivnega kulturnega dela. Tako so kmalu pričele delovati skupine za ročna dela, instrumentalna, pevska, dramska, likovna in letararna skupina. V letošnjem tednu kulture so se vse skupine predstavile javnosti in se uveljavile s prav kvalitetnimi dosežki. Na javni prireditvi sta se posebno odlikovali vokalno-instrumentalna

Nastop pevskega zbora DEVIN iz pobratene občine DEVIN-NABREŽINA

skupina BISTRIC in dramska skupina s predstavo Vilharjeve enodejanke Poštena deklacija.

Da bi se tako lepo začeto delo še nadalje razvijalo, so se v Lesonitu odločili ustanoviti Kulturno društvo Lesonit. Ustanovni zbor je bil v petek, 14. oktobra. Predsednik komisije za kulturo, Saša Boštjančič, je v uvodnem nagovoru poudaril pomen kulturnega življenja za vsesplošni napredek kolektiva, za notranjo obogatitev človeka-proizvajalca in kot možnost aktivnega dela na kulturnem področju.

Želje delavcev, da bi se vključili v kulturno delo, je potrdil tudi velik odziv na vabilo za vpis v društvo. Vpisalo se je že na ustanovnem zboru 62 delavcev.

Za predsednika društva je bil izvoljen tov. Ivko Spetič, dolgoletni kulturni in družbeni delavec.

S krajšim pevskim nastopom so ustanovni zbor obogatile pevke dekliskega zbora DEVIN iz pobratene občine Devin-Nabrežina.

P. Nikolić

Nekaj smučarskih novic

Smučarji se že marljivo pripravljajo na smučarsko sezono. Mladi tekmovalci pri Smučarskem klubu že vso jesen pridno trenirajo na suhih treningih ter si nabirajo kondicijo.

Letošnjo sezono bomo na smučarskih tekmovanjih merili čas z novo elektronsko uro, ki jo je nabavil SK Snežnik in ki bo zagotavljala res natančno merjenje.

Klub je organiziral tudi udarniško akcijo za čiščenje poseke na Sviščakih ter za pripravo drv za potrebe smučarske kočice.

TOZD Gozdarstvo Ilirska Bistrica je nekoliko razširil položnejšo poseko, kar bo omogočilo lažje in varnejše smučanje. Drugih novosti na Sviščakih zaenkrat ni.

Kot vsako leto bomo tudi letos organizirali smučarski ples in smučarski sejem rabljene opreme, ki bo V SOBOTO, DNE 26.11.1983, v osnovni šoli Dragotin Kette.

Boža Rozman

Predstavljamo Ljubljansko banko – SB Koper Pe Ilirska Bistrica

Ljubljanska banka – SPLOŠNA BANKA KOPER ima sedež v Kopru. Splošno banko Koper so leta 1977 ustanovile članice banke na podlagi samoupravnega sporazuma s področja občin Koper, Izola, Piran, Sežana, Postojna, Ilirska Bistrica in Reka.

Poslovanje z občani v poslovni enoti banke v Ilirski Bistrici

V letu 1978 se je Splošna banka Koper združila z Ljubljansko banko – združeno banko, v kateri je 20 temeljnih bank s področja SFR Jugoslavije.

Med jugoslovanskimi bankami je LB – združena banka po bilančni vsoti iz leta 1982 uvrščena na 2. mesto, med bankami v svetu pa na 174. mesto.

Med temeljnimi bankami, združenimi v LB – združeno banko v Sloveniji, zavzema Splošna banka Koper po bilančni vsoti iz avgusta 1983 4. mesto.

Leta 1981 se je iz Splošne banke Koper izločila Poslovna enota z Reke in se priključila LB – Osnovni banki Zagreb. Splošna banka Koper je samoupravna finančna organizacija in pravna oseba s pravicami, obveznostmi, ki jih ima po ustavi, zakonu in samoupravnem sporazumu.

Dejavnost banke se opravlja v osrednji enoti, poslovnih enotah in poslovno organizacijskih delih banke.

V osrednji enoti kot delu banke je sedem organizacijskih enot organiziranih na nivoju sektorjev za opravljanje poslovnih funkcij banke.

Poslovnih enot je šest. V vsaki občini, kjer banka posluje, je ena poslovna enota. Agencij je 16, izdvojeno blagajniško mesto je eno.

Banko upravljajo članice banke, deponenti in varčevalci banke preko svojih delegatov v organih upravljanja in samoupravljanja v banki.

Članice banke je 330, deponentov je 2.410, preko raznih oblik varčevanja pa je v banko vključena velika večina prebivalstva.

Strokovna, administrativno-tehnična in druga dela iz dejavnosti banke opravljajo delavci, organizirani v delovni skupnosti Splošne banke Koper, v kateri združuje delo 592 delavcev. Delovno skupnost vodi kolegijski poslovodni organ – poslovodni odbor, ki ga sestavljajo predsednik in trije podpredsedniki.

Delovna skupnost deluje predvsem na naslednjih področjih:

- spremlja in proučuje gibanja v gospodarstvu in na tej osnovi pripravlja analize o vplivih splošnih gospodarskih razmer na poslovanje banke, o gospodarjenju v organizacijah združenega dela, ki jih kreditira banka, o posameznih gospodarskih pojavih, o razvojnih možnostih banke ter o problematiki posameznih poslov banke;
- analizira stroške kreditnih, depozitnih in drugih bančnih poslov, njihov vpliv na celotno poslovanje banke, njihov trend gibanja in vpliv na rentabilnost banke;
- pripravlja predloge za oceno ekonomičnosti, rentabilnosti in družbene utemeljenosti investicijskih naložb glede na vrsto dejavnosti investitorja, obseg investicije, znesek in dobo odplačevanja kredita;
- za članice banke sestavlja redne analize in informacije o poslovanju banke;
- predlaga ukrepe za varnost kreditnih in drugih naložb, za pridobivanje in večanje depozitnih sredstev ter za rentabilno opravljanje teh in drugih poslov;
- nudi strokovno pomoč pri izdelavi finančnih konstrukcij;
- sodeluje pri organizaciji finančnega poslovanja v OZD;
- sestavlja predloge ekonomskih analiz;
- nudi pomoč pri urejevanju poslov iz združenega dela in sredstev;
- sklepa pogodbe in opravlja druge pravne posle v imenu in za račune članic.

Bilančna vsota je v Splošni banki Koper konec meseca avgusta 1983 znašala 35,8 milijard dinarjev.

Sredstva članic banke in sredstva prebivalstva, ki tvorijo izvorna sredstva banke, so znašala ob koncu meseca avgusta 1983 21,6 milijard din ali 60 % vseh sredstev banke.

Sredstva prebivalstva so v strukturi teh sredstev udeležena s 44 % ali v znesku 9,4 milijard din. Sredstva banke tvorijo poleg izvornih sredstev še dopolnilna finančna sredstva v obliki najetih kreditov pri drugih bankah doma in v tujini.

Naložbe banke so se v prvih šestih mesecih leta 1983 gibale v okvirih monetarne kreditne politike. Znatno so se znižale investicije v razširjeno reprodukcijo. V prvem polletju tega leta je banka odobrila 36 novih investicijskih kreditov v znesku 441 milijonov din, ki jih je banka usmerila v prednostne naložbe, in sicer 140 milijonov ali 32 % v naložbe kmetijstva in ribištva ter 301 milijon din ali 68 % v izvozno usmerjene investicijske programe. V strukturi virov financiranja je banka sodelovala z 46 %, 25 % je bilo lastnih sredstev investitorja, sredstev, združenih na dohodkovni osnovi je bilo 14 %, drugih virov financiranja pa je bilo 15 %.

Znatno več sredstev pa namenja banka tekočemu poslovanju svojih članic. V prvem polletju tega leta je banka odobrila svojim članicam 16.796 milijonov din kreditov za tekoče poslovanje, 35 % več kot v lanskem enakem obdobju. Odobreni krediti so bili pretežno namenjeni za pripravo proizvodnje ter storitev za izvoz. Glede na specifično strukturo članstva Splošne banke Koper je bila večina kreditov odobrena članicam s področja industrije (67 %), trgovine (13 %) ter prometa in zvez (8 %).

Na področju ekonomskih odnosov s tujino so se razmere v naši državi v preteklih dveh letih bistveno zaostriale. Da bi se ublažile te posledice, je tudi Splošna banka Koper med

drugim sprejela program ukrepov in aktivnosti za zagotavljanje devizne likvidnosti in ohranjanje proizvodnje v združenem delu kot tudi za izvrševanje obveznosti do tujine glede odplačevanja fiksnih in garantnih obveznosti.

Kljub problemom pri zagotavljanju lastne devizne likvidnosti zagotavlja banka svojim članicam devize za poravnavo obveznosti do tujine z odkupovanjem deviz od občanov, z nakupom deviz na termin in z zadolževanjem v tujini.

Ob koncu leta bo banka obračunala za 700 milijonov din negativnih tečajnih razlik. Iz prihodka banke bo pokrila 400 milijonov din, v naslednje obdobje pa bo prenesla 300 milijonov din obračunanih in neplačanih tečajnih razlik.

V zadnjih letih beležimo večjo aktivnost na področju stanovanjsko-komunalne dejavnosti. Ob koncu prvega polletja letos so se povečala sredstva organizacij združenega dela za stanovanjsko in komunalno izgradnjo ter namensko vezana sredstva prebivalstva za nakup in izgradnjo stanovanj. Močan porast so dosegli tudi krediti po pravilnikih za občane za stanovanjsko-komunalno izgradnjo.

Poslovna enota Ilirska Bistrica opravlja, kot organizacijski del Splošne banke Koper bančne posle za članice banke, deponente in občane v okviru svojih pooblastil.

V organizacijskih delih poslovne enote, to se pravi v odseku likvidature in potrošniških kreditov z agencijama Trnovo in Podgrad, v odseku stanovanjsko-komunalne izgradnje in

kreditiranja gospodarske dejavnosti ter v odseku knjigovodstva se opravljajo predvsem naslednji bančni posli:

Zbiranje sredstev od občanov, vsi posli v zvezi s hranilnimi vlogami, tekočimi računi, deviznimi računi, žiro računi, obravnava in priprava predlogov za odobritev potrošniških kreditov, kreditov za stanovanjsko in komunalno izgradnjo ter kreditov za malo gospodarstvo in kmetijstvo, avaliranje menic članicam banke, komisijski posli, vodenje finančnega dela skupnih rezerv gospodarstva občine, knjigovodski bančni posli, kontrola menjalnic, opravljanje poslov mladinskega in pionirskega varčevanja ter avtomatska obdelava podatkov.

V vseh šestih osnovnih šolah v občini poslujejo pionirske hranilnice, v katere je vključenih 1100 mladih varčevalcev. Na področju občine deluje tudi pet menjalnic, kjer lahko turisti menjajo devize in kupijo benzinske bone.

Splošna banka Koper in njena poslovna enota v Ilirski Bistrici si bosta tudi v bodoče prizadevali, da bi izboljšali kvaliteto dela in tako nudili svojim članicam, ostalim deponentom in zlasti občanom popoln in hiter bančni servis.

I.K.

Naši obrtniki razstavljali v Celju

Na 16. mednarodnem obrtnem sejmu v Celju, ki je bil v mesecu septembru, so sodelovali tudi bistriški obrtniki. Svoje izdelke je razstavljalo dvajset samostojnih obrtnikov iz naše občine. Naši obrtniki so razstavljali že tradicionalne izdelke lesarske stroke, izdelke iz mehke pene in plastike pa vse do izdelkov kovinsko-predelovalne stroke in elektrostroke.

Na sjemu je bilo čutiti pripravljenost in željo, da tudi obrtniki prispevajo svoj delež k spreminjanju in izboljševanju sedanjih neugodnih gospodarskih razmer.

Z.T.

Upokojenci so zborovali

Navzoče goste je pozdravil tov. Ivan Skrt.

Delegati Društva upokojencev Il. Bistrica smo se zbrali v torek, 25. oktobra, v Domu družbenih organizacij na rednem občnem zboru.

Zboru so prisostvovali tudi predstavniki vseh družbenopolitičnih organizacij naše občine.

Predsednik društva tov. Skrt je poročal o delovanju društva v preteklem štiriletnem obdobju, ki so ga delegati in gostje ocenili kot nadvse uspešno. Mnogo je bilo storjenega na področju rekreacije in športa (medkrajevne tekme v balinanju, številni izleti, obiski zgodovinskih obeležij in krajev, medkrajevna, občinska in krajevna srečanja, oddih v počitniških domovih v Izoli in Rogaški Slatini in drugo). Veliko skrb so posvečali onemoglim, bolnim in osameljenim članom

in nečlanom na domu in v domovih v Postojni, Sežani in Koprju.

V razpravi so poleg številnih delegatov sodelovali tudi povabljeni gostje. Ob mnogih predlogih in željah so bile dokaj jasno začrtane naloge za bodoče delo.

Enoglasno je bil ponovno izvoljen dosedanji odbor z izjemo nekaterih članov, ki so odstopili zaradi bolezni.

Elan in dobra volja sta zaključila ta uspešni občni zbor.

Po končani seji občnega zbora smo se odzvali povabilu delovnega kolektiva Tovarne organskih kislin. Predstavniki so nas prisrčno sprejeli. Ob ogledu tovarne so nas strokovnjaki in obratovodje seznanjali s procesom dela. Med nami upokojeanci so bili nekateri delavci, ki so v prvih povojnih letih pomagali pri ustanavljanju tovarne. Eden izmed njih je prvi in dolgoletni direktor tov. Jože Bubnič. Pripovedoval nam je o požrtvovalnem delu in težavah, ki jih je moral premagovati takratni delavski kolektiv za uspešen razvoj tovarne, ki daje danes kruh našim občanom.

Predstavniki tovarne so nas seznanili o sedanjem delu in proizvodnih uspehih, ki iz leta v leto rastejo. Predočila nam je tudi probleme ter načrte in perspektive za bodočnost. Kolektivu tovarne se za gostoljubnost iskreno zahvaljujemo.

Zora Batista

Udeleženci in gostje zbora upokojeencev

Športne igre Primorsko—Istrsko—Goranske regije

To so sindikalne igre tistih delovnih organizacij, ki imajo v svojem predmetu poslovanja vodooskrbo svojih območij. Tekmovanje v športnih disciplinah se organizira pravilom vsako leto v mesecu septembru in po dogovoru med tekmujočimi DO vsakokrat v drugem mestu. Pobuda za takšna prijateljska športna srečanja, ki imajo že 9-letno tradicijo, so dale tiste delovne organizacije, ki so že prej medsebojno poslovno sodelovale. Na teh srečanjih se poglobljajo medsebojni tovariški odnosi, posebno pa je pomembno, da se povezujejo ljudje dveh sosednjih bratskih republik.

Po lanskoletnem dogovoru je letos sprejel pokroviteljstvo športnih iger VODOVOD „PONIKVE“ iz Krka. Letošnjega prijateljskega športnega srečanja se je udeležilo 8 ekip iz SR Hrvatske (BUZET, CRES, DELNICE, KRK, NOVI VINODOLSKI, OPATIJA in REKA) in 4 ekipe iz SR Slovenije (KOPER, POSTOJNA, SEŽANA in ILIRSKA BISTRICA). Ekipe tekmujejo med seboj v 10 športnih disciplinah (mali nogomet, košarka, šah, streljanje itd.) in eni delovni disciplini, ki je obvezna za vse sodelujoče ekipe. Delovna disciplina poteka tako, da sestavijo trije tekmovalci v najkrajšem možnem času vodovodni sklop na določenem mestu. Po opravljenem delu se vodovodni sklop tlačno preizkusi. V primeru, da popusti 1 spoj v sklopu, se ekipi prišteje ena minuta, če popustita 2 spoja, dve minuti, če popustijo 3 spoji, se ekipo diskvalificira.

Po končanem tekmovanju v vseh športnih disciplinah moške in ženske konkurence je bila letošnja končna ekipna uvrstitev sledeča:

1. BUZET, 2. REKA, 3. CRES, 4. ILIRSKA BISTRICA, 5. KOPER, 6. OPATIJA, 7. KRK, 8. PULA, 9. DELNICE, 10. NOVI VINODOLSKI, 11. SEŽANA, 12. POSTOJNA.

Naše Komunalno gradbeno podjetje sodeluje na teh igrah od leta 1979, ko je zasedlo 8. mesto. Elan za vsa poznejša športna srečanja pa ji je takrat dala osvojitve zlatega odličja prav v delovni disciplini. V poznejših tekmovaljih je v tej disciplini osvojila še srebrno in bronasto odličje ter padla

največ na četrto mesto. S tem si je ustvarila renome v delovni disciplini.

Svoj največji uspeh je dosegla prav letos na KRKU z osvojitvijo četrtega mesta v končni uvrstitvi. To mesto so ji letos prinesla tri osvojena prva mesta (košarka, streljanje moški in met krogle), štiri osvojena četrta mesta (mali nogomet, šah, pikado in delovna disciplina), eno peto mesto (streljanje ženske), eno osmo mesto (balinanje) in eno deveto mesto (namizni tenis moški). Na letošnjem tekmovanju na Krku Ilirska Bistrica ni sodelovala samo v dveh disciplinah in to v namiznem tenisu za ženske in v vlečenju vrvi. Z malo več požrtvovalnosti, zainteresiranosti vseh tistih, ki bi lahko tekmovali, bi lahko dosegli še večji uspeh. Prijetno in pristno vzdušje na samem tekmovanju se je proti konsu iger še stopnjevalo, tako da je po večerji z razglasitvijo mest doseglo svoj višek. Ob spontanem prijateljskem razpoloženju so se sklepala nova poznanstva, stara pa se še bolj utrdila in poglobila. Marsikatera delovna organizacija je to športno srečanje izkoristila tudi za sindikalni izlet, saj je športna prireditelj vsakokrat v drugem kraju. Tako spoznavamo tudi nove ljudi, obraze, nove kraje, utrjujemo vezi med delovnimi ljudmi, kot je dejal prireditelj iger v pozdravnem govoru, utrjujemo bratstvo in enotnost, pristne človeške odnose, kajti zavedamo se, da živimo v času, ko človek zaradi svojega vsesplošnega napredka, hitrega tempa življenja, potrošniške mrzlice vedno bolj zanemara sebe in sočloveka. Igre so lahko za vzgled vsem po tem, da ne poznajo republiških meja, kaj šele občinskih.

Po letošnjem srečanju na Krku se je koordinacijski odbor sodelujočih ekip odločil, da bodo naslednje igre v letu 1984 v NOVEM VINODOLSKEM.

Tekmovalci, prijatelji, znanci, poslovni partnerji smo doživeli še eno prisrčno srečanje, razšli smo se z obljubo, da se drugo leto zopet snidemo. Prepričani smo, da nas tudi tokrat organizator NOVI VINODOLSKI ne bo razočaral.

Na svidenje zadnjo soboto v septembru 1984 v NOVEM VINODOLSKEM!

L.Penko in V. Grlj

„Bistriška“ nogometna liga

S tekmami 14. kola se je končalo tekmovanje v občinski nogometni ligi v Ilirski Bistrici. Naslov prvaka za leto 1983 je z veliko prednostjo osvojila ekipa „Zvezda“. Omenjena ekipa je s prikazano igro in odnosom do tekmovanja dokazala, da ji zaslužno pripada „šampijonski“ naslov. V svoje vrste so uspešno vključili nekaj mlajših perspektivnih igralcev. Če bodo z dosedanjim načinom dela nadaljevali tudi v bodoče, podobni rezultati na bodo izostali. Ostale ekipe, ki nastopajo v tekmovanju, so osvojile pričakovane rezultate. Izjema je le ekipa Prema, ki je v jesenskem delu tekmovanja osvojila le točko in s 5. mesta zdrsnila na predzadnje mesto. Nepričakovano je med tekmovanjem izstopila ekipa Pasjaka, ki je v preteklih sezonah dosegla nekaj vidnih uvrstitev.

KONČNA LESTVICA OBČINSKE NOGOMETNE LIGE ZA SEZONO 1983

1. ZVEZDA	14	11	2	1	61:31	24	+30
2. PRIMORJE	14	8	3	3	85:40	18	+45
3. PODGORA	14	7	3	4	61:34	17	+27
4. KOSEZE	14	5	4	5	51:38	13	+13
5. PODGRAD	14	6	0	8	55:68	12	-13
6. PASJAK	14	5	1	8	23:40	11	-17
7. PREM	14	2	4	8	36:65	8	-29
8. ST. GRAD	14	2	3	9	39:95	7	-56

DELAVSKE ŠPORTNE IGRE V MALEM NOGOMETU

Nogometni klub „Transport Ilirska Bistrica je v sodelovanju z občinsko OSZZ organiziral delavske športne igre v malem nogometu. Zanimanje za to tekmovanje je že po tradiciji veliko. Prijavilo se je 10 ekip, ki so bile razvrščene v dve kvalifikacijski skupini. Prvouvrščeni ekipi iz vsake skupine sta se uvrstili v finalni del, ki je v teku.

Nogometni klub ZVEZDA, ki je letos zmagal v občinski nogometni ligi

LESTVICA KVALIFIKACIJSKIH SKUPIN

Skupina A

1. LESONIT	4	3	1	0	14:4	7
2. TOK	4	3	1	0	14:5	7
3. ILIRIJA	4	2	2	0	14:13	4
4. V.P.	4	0	0	4	3:13	0
5. TRANSPORT	4	0	0	4	3:13	0

Skupina B

1. PLAMA	4	3	1	0	20:6	7
2. PRIMORJE II	4	1	3	0	5:4	5
3. S.O.	4	2	1	1	11:12	5
4. PRIMORJE	4	1	0	3	7:10	2
5. GAL.OPREMA	4	0	1	3	7:18	1

V finalnem delu tekmovanja se je najbolje uvrstila ekipa TOK, ki je osvojila I. mesto in pokal. Na drugo mesto se je uvrstila ekipa PLAME, na tretje ekipa PRIMORJA, četrto mesto pa je osvojil LESONIT.

Gršče

Vzpodbudno za zeleni plan

Sedanje gospodarske težave nas silijo v boljše obdelovanje zemlje. Tako so se v neki naši vasi zglasili ljudje, sicer domačini, ki pa že desetletja žive v drugih krajih. Postajali so po vasi, se ozirali in nazadnje vprašali starega možaka: „Čujte, mi smo tu domačini, ali morda veste, kje so naše njive?“

Balinarske novice

Uradno je že minila sezona za člane balinarskih klubov naše občine, ki so včlanjeni v občinsko balinarsko zvezo Ilirska Bistrica. Uradno zato, ker je koledar tekmovanj, ki so ga klubi sprejeli, zaključen v mesecu oktobru.

Vsem občanom in delovnim kolektivom čestitamo

za praznik republike

**družbeno
politične
organizacije
in krajevne
skupnosti**

**SKUPŠČINA
OBČINE
ILIRSKA
BISTRICA**

**INŽENIRSKI BIRO
ELEKTROPROJEKT**

PODJETJE ZA PROJEKTIRANJE IN INŽENIRING P. O.

61001 LJUBLJANA
P.P. 204
Hajdrihova 4
JUGOSLAVIJA

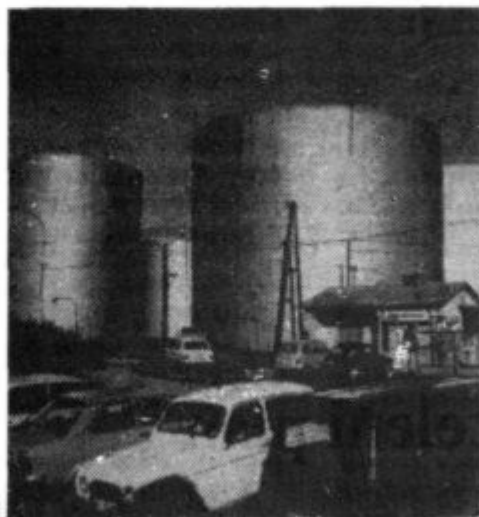
**TOK — tovarna organskih kislin
ILIRSKA BISTRICA**

proizvodni program:

- organske kisline
- citronska kislina
- vinska kislina
- metavinska kislina
- mlečna kislina

**GALVANSKI
PROIZVODI**

- proizvodi za
usnjarsko
industrijo
- enološki preparati

**GOSTILNA
GRAJSKA KLET**

GORNJA BITNJA 2
RAJKO JENKO

V domačem ambientu in ob
prijetni glasbi boste postreženi
s specialitetami na žaru, doma-
čimi klobasami, ovčjim sirom,
pršutom ter žabjimi kraki in
govejimi prašniki.

Odrpito vsak dan od 9. do 22.
ure.

V ponedeljkih zaprto!
Pridite, pričakujemo vas

Jenko Rajko

**KEMIČNA ČISTILNICA
STRELE ANICA**

ILIRSKA BISTRICA

**SADJE-ZELENJAVA
SKRT DINKO**

ILIRSKA BISTRICA
SE PRIPOROČAMO

**KOMUNALNO
GRADBENO
PODJETJE**

ILIRSKA BISTRICA

Letošnje poletje in suha jesen sta nam omogočila, da smo marsikatero uro preživeli v lepi družbi, na svežem zraku in v stalnem gibanju za krogli.

V pretekli tekmovalni sezoni je OBZ realizirala pretežni del programa tekmovanj. Nerealizirana so ostala le medsebojna tekmovanja klubov v posameznih disciplinah zaradi pomarjanja finančnih sredstev, saj je OBZ dobila le eno četrtno predvidenih sredstev, klubi pa nič.

Tudi sicer so bili klubi precej aktivni. BK Jezero in Topolc sta dokončala gradnjo balinišč, BK Plama je tik pred zaključkom, BK Planinc in Snežnik pa sta obnovila in preplekala balinišča v športnem parku Nade Žagar.

Na športnem področju so klubi naše zveze sodelovali na medobčinskih tekmovanjih v četvorkah, parih in posamezno. Najuspešnejša je bila ekipa PLAME, ki je zasedla 2.

mesto in s tem pridobila pravico do nastopa na turnirju za vstop v B ligo, kjer pa je žal izpadla.

Na rekreativnem področju smo izvedli delavske športne igre, katerih se je udeležilo 11 TOZD in 22 ekip iz krajevnih skupnosti.

V tekmovanju četvork je zmagala ekipa LESONITA, v parih tudi ekipa LESONITA, pri posameznikih pa je zmagal Ivo Kovačič. V disciplini zbivanja je zmagal Franc Dovgan.

Organiziran je bil tudi tradicionalni turnir za prehodni pokal OBZ in turnir za prehodni pokal Skupščine občine Ilirska Bistrica, kjer je zmagal BK Snežnik.

Poleg aktivnosti na tekmovalnem področju skrbijo klubi tudi za strokovno usposabljanje svojih članov. V začetku leta je opravilo izpite za sodnike 17 članov, en član pa je opravil izpit za republiškega sodnika.

S.Č.

PROGRAM KINA SVOBODA ILIRSKA BISTRICA

NOVEMBER

28.11.	Ameriški film:	PLANET PREKLETIH
29.,30.11.	Zahodnonemški film:	RESNIČNE ZGODBE – 6. del

DECEMBER

1.12.	Ameriška risanka:	TOM IN JERRY – OSKARJEVCI
2.12.	Ameriški film:	USODNA SFINGA
3.,4.12.	Zahodnonemški film:	ČEZ SEDEM POSTELJ
7.12.	Ameriški film:	PETEK 13. – 2. del
8.12.	Ameriški film:	OTROCI POSTAJE ZOO
9.12.	Ameriška risanka:	TOM OKOM JERRY SKOKOM
10.,11.12.	Ameriški film:	CESTNI BOJEVNIK
14.12.	Ameriški film:	DAN, KO SO SE VSI SMEJALI
15.12.	Ameriški film:	ZADNJI MOHIKANEC
17.,18.12.	Ameriški film:	KASKADER
21.12.	Jugoslovanski film:	MOJ OČE ZA DOLOČEN ČAS
22.12.	Jugoslovanski film:	MAŠKARADA
23.12.	Ameriški film:	ŽENA, KI NI HOTELA UMRETI
24.,25.12.	Ameriški film:	LJUBEZEN BREZ KONCA
28.12.	Zahodnonemški film:	SEKS V STO LEKCIJAH (ponovitev)
29.12.	Jugoslovanski film:	KRALJEVSKI VOZ
30.12.	Ameriški film:	LOVEC

JANUAR

2.,3.1.1984	Ameriški film:	ZGODBE NAVADNE NOROSTI
-------------	----------------	------------------------

Ustanovljena stanovanjska zadruga

Naši občani, ki gradijo ali mislijo v kratkem graditi, obnoviti ali adaptirati stanovanjsko hišo, so ugotovili, da bodo združeni v stanovanjski zadrugi ceneje in lažje dosegli svoj cilj. Združeni graditelji lahko gradijo celo do 25 % ceneje. Zbrali so svoj iniciativni odbor za pripravo ustanovnega zbora. Do 10. maja letos so bile vse priprave zaključene in sklican je bil ustanovni zbor. Na zbor je bilo vabljenih 50 občanov, za katere je bilo tedaj znano, da gradijo ali nameravajo graditi stanovanjsko hišo. Zbora se je udeležilo kar 63 občanov. To je bil edinstven zbor, ki je kar za 26 % presegel udeležbo. Taka udeležba je pokazala velik interes za ustanovitev zadruge, pa tudi resnost in veliko pripravljenost občanov zagotoviti polno odgovornost zadruge.

Na ustanovnem zboru so ustanovitelji sprejeli samoupravni sporazum, s katerim so določili osnovne medsebojne odnose, pravice in obveznosti ter družbeni položaj zadruge. Ustanovitelji so tudi sprejeli svoj statut, ki ureja medsebojne odnose, določili so samoupravne organe, ki bodo zadrugo upravljali ter ime, firmo in odgovornost zadruge oziroma znesek individualne članske odgovornosti, višino pristopnine in prispevek zadruge za kritje stroškov zadruge ter način in čas sprejemanja novih članov.

Po določenih statuta se nove člane sprejema dvakrat letno – jeseni in spomladi s pristopnino, ki znaša 10.000 dinarjev in 1 % prispevka od vrednosti prometa, ustvarjenega potom zadruge. Na zboru so tudi izvolili Svet zadruge in Odbor za družbeno kontrolo. Skupščino pa naj bi sestavljali vsi člani zadruge. Doslej je vključenih 75 graditeljev stanovanjskih hiš iz naše in sosednje občine.

Z ustanovitvijo zadruge so soglašali OK SZDL Ilirska Bistrica, SO Ilirska Bistrica in Samoupravna stanovanjska skupnost Ilirska Bistrica, Temeljno sodišče v Kopru pa je zadrugo registriralo.

Sedaj posluje zadruga začasno v Ilirski Bistrici v Gubčevi ulici št. 26/a. Kdor se želi vključiti v zadrugo, dobi popolne informacije na sedežu zadruge.

Po sklepu združnega sveta bo naslednji sprejem novih članov v drugi polovici januarja 1984. Bodoči člani se morajo prigrasiti na sedežu zadruge do 10.1.1984 osebno ali po telefonu na št. 81–108 vsak ponedeljek, torek, sredo ali četrtek med 16. in 19. uro, v času, ko zadruga posluje za stranke.

Radoslav Škrlič

V soseski S-6 je končana izgradnja prvega stolpiča. V stolpiču je 22 stanovanj, ki bodo vseljiva v mesecu decembru. Izvajalec del SGP Primorje TOZD Bistrica iz Ilirske Bistrice je izvršil dela v pogodbenem roku.

– Smešno, za dva dni greš na službeno potovanje, pa si tako vznemirjen!

IZDAL: Svet Krajevne skupnosti Ilirska Bistrica
Glasilo izhaja občasno

GLAVNI IN ODGOVORNI UREDNIK: Popit Ivan

UREDNIŠKI ODBOR: Franc Munih, Vojko Čeligoj, Boža Rozman, Zmago Trebec, Dimitrij Bonano

FOTO: Emil Maraž, Vojko Čeligoj, P. Nikolič

OBLIKOVALEC: Edvard Seles

NAKLADA: 1000 izvodov

RAZMNOŽIL: Edvard Usenik, Kadišnikova 8, Ljubljana

Glasilo je po 6. točki 1. odstavka 36. člena Zakona o obdavčenju proizvodov in storitev v prometu (Uradni list SFRJ, št. 33/72) in mnenju Sekretariata za informacije SRS, št. 421-1/72, prosto plačila prometnega davka.